

De beskriver fosterets utvikling, fostermedisinske aspekter, fødsel og fosterovervåking, undersøkelse av friske nyfødte så vel som de mange utviklingsavvik og sykdomstilstander som kan ramme det nyfødte barnet. Også neonatale transporter og veiledning til foreldre er med. Det er en liste over medikamenter som brukes til nyfødte (med doseringsangivelser), ordliste med forklaringer av medisinsk fagterminologi og et godt stikkordregister. En rekke fine figurer – grafiske fremstillinger, tegninger, fotografier og røntgenbilder – er med.

Så omfattende som moderne neonatologi er blitt gir denne utgivelsen med sitt moderate volum en kompakt fremstilling av dette viktige fagområdet. Den kan naturlig nok ikke fungere som fordykning og oppslagsverk på linje med de store lærebøkene, men vil egne seg utmerket for studenter, for leger under spesialistutdanning i barnesykdommer og for sykepleiere som arbeider innenfor neonatologien og som vil videreutdanne seg i faget. En del kapitler er kanskje litt preget av opprømsing, men dette må nødvendigvis bli slik for å få en tilnærmet komplett oversikt over de aktuelle temaene. Teksten er på dansk, men vil uten problemer kunne leses av norske brukere. Helseinntrykket er meget godt, og våre danske kolleger har utført et fint og fortjenestefullt arbeid.

Alf Meberg

Barnesenteret
Sykehuset i Vestfold
Tønsberg

«Fortelleren» som pasient hos psykoterapeuten

Axelsen ED.

Psykoterapi og bestialitetens historie

239 s. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2007.

Pris NOK 349

ISBN 978-82-05-37122-4

Jens Bjørneboes trilogi *Bestialitetens historie* kan også leses som historiens fortellers egne barndoms-traumer og senere sterkt invalidiserende dissosiative psykiske lidelse. Axelsen har lest disse bøkene med

psykologiske briller, og bruker det hun finner til å belyse helt sentrale sider av de psykiske følgetilstandene etter tidlige traumer og hvordan man kan nærme seg disse gjennom kognitiv, løsningsorientert eller gestaltpreget psykoterapi. I stedet for å bruke en omskrevet pasienthistorie som

grunnlag anvender hun altså materiale fra romaner vi alle kan lese. Det er spennende og gripende stoff hun presenterer oss for.

Psykoterapi og bestialitetens historie er i tre deler. Først redegjør hun for handlingen i trilogien, deretter for sitt fenomenologiske utgangspunkt, som særlig sterkt vektlegger selvbilde, attribueringsstil, skyldfølelse, mestringsmåter, den indre logikk og skiftende bevissthetstilstander. Hun omtaler også hovedsymptomene: Anfall av dype depresjoner og angst. Deretter refererer hun utsnitt fra det tekstens forteller sier om seg selv og som kan relateres til de teoretiske begrepene og til symptomatologien. Etter dette tar hun med seg «fortelleren inn i terapirommet» og viser hvordan man kan tilnærme seg denne traumerelaterte problematikken gjennom konkrete eksempler på utsagn og strategier fra terapeuten. Til sist diskuterer hun i hvilken grad fortelleren og Bjørneboe er samme person.

Dette er en grundig innføring i Axelsens teoretiske syn på psykiske lidelser og på dissosiative lidelser spesielt. For studenter og nybegynnere vil den være en god innføring i visse teorier, med gode eksempler på noen former for psykoterapeutiske tilnærminger. For mer erfarne lesere vil det kanskje bli litt mye av enkle teorier og gjen-takelser fra del til del. For litteraturinteresserte leger er deler interessante både i substans og i måten hun bruker den litterære teksten på. Og den som ikke har lest Bjørneboe på lenge, vil sikkert finne tilbake til ham nå.

Per Vaglum

Avdeling for medisinske atferdsfag
Universitetet i Oslo

Hvordan få barnet til å sove?

Naphaug K.

Sov godt!

Søvnoppskrifter for barn 0–8 år. 200 s, ill.

Oslo: Damm, 2007. Pris NOK 299

ISBN 978-82-04-13556-8

Dette handler om søvnforstyrrelser hos barn fra fødselen og frem til åtte års alder. Forfatteren henvender seg til foreldre som sliter med mye nattevåk. Hun arbeider som søvn-terapeut for barn, er utdannet barne-sykepleier og har

lang erfaring fra barneavdelinger og som helsesøster.

Fremstillingen er lettlest og layouten fin.

Søvnbehovet hos barn i ulike aldersgrupper beskrives, og det er nyttige oppskrifter til hjelp mot søvnproblemer. Vanlige søvnforstyrrelser hos barn og ulike metoder for bedre søvn er også med. Det er ett kapittel som dekker «spesielle hensyn», slik som søvn hos tvillinger, adoptivbarn, aleneforeldre, og ett kapittel om «spesielle situasjoner», som søkenskjalusi, ferie, skilsmisse, tilpasning til barnehage.

Styrken er kasuistikkene fra forfatterens egen praksis. Hun formidler det inntrykk at hun behersker temaet, og hun gir nyttige og ikke minst konkrete råd. Det understrekes at det er foreldrene som bestemmer, ikke barnet!

Det er imidlertid noen svakheter. I kapitlet om søvnmetoder går forfatteren gjennom den vitenskapelig anerkjente metoden til Ferber, i tillegg omtaler hun flere andre metoder som ikke er vitenskapelig studert. For meg blir dette litt sammenblanding, og hun burde klargjort bedre hva som er dokumentert og hva hun selv tror på. Hun starter kapitlet med sin egen «Sove-Karins hysjmetode», og selv om den kan virke brukbar, mangler den dokumentasjon. I omtalen av hva som er normal søvn og hvorfor vi sover, er forfatteren ikke helt på hjemmebane. Hun omtaler NREM-søvn (stadium 1–4) som «normal» søvn, i motsetning til REM-søvn, som da angivelig skal være «unormal»! Og hun blander litt når hun snakker om lett (stadium 1 og 2), dyp (stadium 3 og 4) og REM-søvn. Beskrivelsen av den medikamentelle behandlingen av søvnproblemer hos barn er også kort og lite klargjørende. Forfatteren mener melatonin kun skal gis i samråd med barnelege.

Innholdsfortegnelsen er mangelfull, blant annet mangler undertitlene fra side 93–107 og side 124–143. Under «Nyttige adresser» burde det vært en henvisning til Nasjonalt Kompetansesenter for Søvn sykdommer (www.sovno.no).

Dette er ment som en søvnbok, men en rekke andre tilstander, som astma, øyekattar osv., behandles også. Omtalen av disse tilstandene tar bort fokuset på søvn, så dette kapitlet kunne nok vært kortet ned. Opplysningene er gode og oppdaterte og viser at forfatteren behersker mer enn kun søvn, men teksten er lang og fjerner oppmerksomheten fra det den egentlig omhandler.

Jeg er sikker på at *Sov godt!* vil være til svært god hjelp for foreldre som sliter med nattevåk. Dem er det mange av. Den er full av gode og konkrete råd, og jeg vil derfor gi en sterk anbefaling til målgruppen. Den er ikke skrevet som lærebok for helsepersonell eller leger og kan derfor naturlig nok ikke anbefales til denne gruppen.

Bjørn Bjorvatn

Nasjonalt kompetansesenter for søvn sykdommer
Haukeland Universitetssjukehus